

5. Фінансові санкції та інші наслідки за результатами зовнішнього контролю. Зокрема, за період 1999–2016 рр. органами державного контролю по Полтавській області у 2011 р. було нараховано найбільшу суму штрафних санкцій. Найбільша кількість порушень у розрахунку на одне підприємство припадає на 2006–2007 рр. А в 2014 р. спостерігається найвище співвідношення кількості переданих матеріалів для відкриття кримінального провадження до чисельності суб'єктів, що призупинили свою діяльність. Комплексно визначені показники спростовують позитивну оцінку ефективності внутрішнього контролю суб'єктів бізнесу.

Урахування суб'єктивних параметрів управління дає змогу сформувати індивідуальний алгоритм оцінювання ефективності внутрішнього контролю. Це є основою для удосконалення системи управління та зміцнення економічної безпеки бізнесу.

Список використаних джерел

1. *Виговська Н. Г.* Розробка критеріїв та показників ефективності господарського контролю / Н. Г. Виговська // Вісник ЖДТУ. – 2007. – № 2 (40). – С. 15–24.
2. *Шевчук В. О.* Методологія визначення ризику неефективності здійснення контролю господарських систем / В. О. Шевчук, М. Й. Гедз // Розвиток бухгалтерського обліку, аналізу та аудиту в умовах трансформації системи управління: матеріали Міжвузівського круглого столу (м. Черкаси, 22 квітня 2015 р.). – Черкаси : ЧІБС УБС НБУ, 2015. – 123 с. – С. 106–112.

УДК 657.6

Щербакова Н.А.,
к.е.н., доцент кафедри аудиту,
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»

ОСОБЛИВОСТІ АУДИТУ ПРОГНОЗНОЇ ФІНАНСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ

Однією з найважливіших функцій управління підприємством є прогнозування, яке практично завжди передуює плануванню. Прогнозування має на меті зниження ризиків при ухваленні рішень, пов'язаних з майбутнім станом ринку, визначенням рентабельності вкладень, формуванням запасів, розрахунком потреб в трудових ресурсах, об'ємі продажів, бюджетуванням, проведенням науково-дослідних і дослідно-конструкторських робіт, розробкою стратегічних установок вищою керівною ланкою будь-якого економічного суб'єкту.

Відповідно до МСА 3400 «Перевірка прогнозованої фінансової інформації», прогнозна фінансова інформація – це інформація, що базується на припущеннях про події, які можуть відбутися у майбутньому та про можливі дії суб'єкта господарювання. Прогнозна фінансова інформація може мати форму прогнозу, перспективної оцінки чи їх поєднання, наприклад прогноз на один рік плюс перспективна оцінка на п'ять років.

Оскільки під прогнозованою фінансовою інформацією розуміють інформацію про майбутній фінансовий стан, майбутні фінансові результати діяльності або

окремі сторони його фінансово-господарської діяльності в майбутньому, окремими показниками можуть бути оцінки величини необхідних капітальних вкладень, впровадження нового продукту, здавання майна в довгострокову оренду, прогноз цільового використання засобів, отриманих від продажу довгострокових боргових зобов'язань, прогнозні бюджети.

Аудитор не повинен приймати завдання (або він має відмовитися від його виконання), якщо припущення є явно нереальними або якщо аудитор вважає, що прогнозна фінансова інформація не буде відповідати її призначенню. Тому, аудиторів і замовникові слід узгодити умови завдання. І в інтересах суб'єкта господарювання, і у власних інтересах аудитор надсилає замовнику лист-зобов'язання, щоб уникнути непорозумінь. Лист-зобов'язання охоплює питання, що підлягають перевірці, і встановлює відповідальність управлінського персоналу за припущення, а також за надання аудиторіві всієї відповідної інформації первинних даних, використаних для здійснення припущень.

Аудитор повинен отримати достатній рівень знань про бізнес клієнта та розглянути ступінь достовірності фінансової інформації, що була підставою для прогнозів.

Виконуючи завдання з перевірки прогнозної фінансової інформації, аудиторів слід врахувати такі аспекти:

- ймовірність суттєвих викривлень;
- знання, отримані при виконанні попередніх завдань;
- компетентність управлінського персоналу стосовно підготовки прогнозної інформації;
- ступінь впливу суджень управлінського персоналу на прогнозну інформацію та відповідність і достовірність даних, взятих за основу.

При здійсненні перевірки правильності підготовки прогнозної фінансової інформації аудитор застосовує процедури, передбачені МСА 530 «Аналітичні процедури». Якщо фактичну інформацію наведено як частину прогнозної фінансової інформації, аудитор, базуючись на професійному судженні, повинен визначити, якою мірою фактична інформація має бути перевірена та які процедури щодо неї слід провести.

Перевірка прогнозної фінансової інформації не може проводитися аудитором, який надає суб'єкту супутні послуги щодо підготовки такої інформації, а саме: послуги із збору, обробки, узагальнення інформації, а також у випадках, коли аудитор здійснював вибір припущень, які покладено в основу цієї прогнозної інформації.

На основі розглянутої інформації аудитор складає звіт щодо перевірки прогнозної фінансової інформації, який має включати думку аудитора про застосування припущень, правильність підготовки інформації на основі прийнятих припущень і адекватність її надання.

Виходячи з доказів, на яких ґрунтується прогнозна фінансова інформація, аудиторіву буває важко отримати впевненість, яка буде достатньою для висловлення позитивної думки про те, що припущення не містять суттєвих викривлень. У такому випадку, висловлюючи свою думку, аудитор забезпечує

лише середній рівень впевненості. Проте, якщо, на думку аудитора, отримано достатню впевненість щодо припущень, ніщо не заважає йому висловити позитивну впевненість.

У випадку, коли з деяких причин аудитор не в змозі провести необхідні процедури, він повинен відмовити замовнику у звіті про результати перевірки прогнозної фінансової інформації, поступитися від висловлювання своєї думки і викласти при цьому обставини, які спричинили обмеження обсягу робіт.